

Commissie Zorgvuldig Bestuur

CZB/KL/P/KSO/2019/438

CZB/KL/P/KSO/2019/439

CZB/KL/P/KSO/2019/440

CZB/KL/P/KSO/2019/441

BETREFT: miskennen van het participatiedecreet bij de totstandkoming van een plan tot hervorming van het studieaanbod.

1. PROCEDURE

1.1. Ontvangst

CZB/KL/P/KSO/2019/438: 22 november 2019.

CZB/KL/P/KSO/2019/439; CZB/KL/P/KSO/2019/440; CZB/KL/P/KSO/2019/441:
25 november 2019.

1.2. Verzoekende partij

CZB/KL/P/KSO/2019/438:

... en ... , ouders, wonende te

CZB/KL/P/KSO/2019/439:

- ..., leerkracht, wonende te ...;
- ..., leerkracht, wonende te ...;
- ..., leerkracht, wonende te ...;
- ..., leerkracht, wonende te ...;
- ..., leerkracht, wonende te ...;
- ... en ..., ouders, wonende te ...;
- ... en ..., ouders, wonende te ...;
- ..., leerling 3de graad, wonende te ...;

Voor wie optreedt Mr ..., kantoorhoudend te

CZB/KL/P/KSO/2019/440:

- ..., leerling 2de graad, lid schoolraad, wonende te ...;
- ..., leerling 2de graad, lid schoolraad, wonende te ...;
- ..., leerling 3de graad, lid schoolraad, wonende te ...;
- ..., leerling 3de graad, lid schoolraad, wonende te ...;
- ..., ouder, lid schoolraad, wonende te ...;

- ..., ouder, lid schoolraad, wonende te ...;
- ..., ouder, lid schoolraad, wonende te ...;
- ..., ouder, lid schoolraad, wonende te ...;
- ..., leerkracht en ouder, lid schoolraad, ...;
- ..., leerkracht, ouder, lid schoolraad, wonende te ...;
- ..., leerkracht, lid schoolraad, wonende te ...;
- ..., leerkracht, lid schoolraad, wonende te ...;
- ..., leerkracht, ouder, wonende te ...;
- ..., leerkracht, wonende te ...;
- ..., leerkracht, wonende te ...;
- ..., leerkracht, wonende te ...;
- ..., leerkracht, wonende te ...;
- ..., leerkracht, wonende te ...;
- ..., leerkracht, wonende te ...;
- ..., leerkracht, ouder, wonende te ...;
- ..., leerkracht, wonende te ...;
- ... en ..., ouders, wonende te ...;
- ..., ouder, wonende te ...;
- ..., ouder, wonende te ...;
- ..., voorzitter oudercomité, wonende te ...;
- ... en ..., ouders, wonende te ...;
- ... en ..., ouders, wonende te ...;

Voor wie optreedt Mr. ..., kantoorhoudend te

CZB/KL/P/KSO/2019/441:

- ..., ouder, wonende te ...;
- ..., ouder, wonende te ...;

Voor wie optreedt Mr. ..., kantoorhoudend te

1.3. Verwerende partij

Schoolbestuur: ...,

Betrokken scholen:

- *CZB/KL/P/KSO/2019/438; CZB/KL/P/KSO/2019/439: ...,*
- *CZB/KL/P/KSO/2019/440: ...,*
- *CZB/KL/P/KSO/2019/441: ...,*

1.4. CZB

Bij aangetekende brief van 20 november 2019 (met ontvangst op 22 november) dienen de verzoekers in dossier CZB/KL/P/KSO/2019/438 bij het secretariaat van de Commissie Zorgvuldig Bestuur een klacht in.

Bij aangetekende brieven van 21 november 2019 (met ontvangst op 25 november) wordt namens de verzoekers in de dossiers CZB/KL/P/KSO/2019/439, CZB/KL/P/KSO/2019/440 en CZB/KL/P/KSO/2019/441 bij het secretariaat van de Commissie Zorgvuldig Bestuur een klacht ingediend.

Bij aangetekende brieven van 2 december 2019 wordt het schoolbestuur in kennis gesteld van de klachten en gewezen op de mogelijkheid om een verweerschrift in te dienen.

Bij aangetekende brieven en e-mails van 17 december 2019 bezorgt de verwerende partij per dossier een verweerschrift met bijhorende stukken aan het secretariaat van de Commissie. Bij e-mails van 19 december 2019 worden de verzoekende partijen uitgenodigd voor de zitting van 20 januari 2020 en worden zij in kennis gesteld van het ingediende verweer. Bij e-mail van 19 december 2019 wordt de verwerende partij uitgenodigd voor de zitting van 20 januari 2020.

1.5. Samenvoeging

De Commissie stelt vast dat de voorliggende klachten een identiek voorwerp hebben, dat ze gericht zijn tegen éénzelfde verwerende partij en dat de aangevoerde middelen eveneens identiek zijn. De Commissie besluit daarom de klachten samen te voegen.

2. INHOUD van de KLACHTEN

De klachten zijn gericht tegen de beslissing van het schoolbestuur van 23 september 2019 houdende de goedkeuring van het plan ‘...’ waarbij is voorzien in een hervorming van de drie scholen van het bestuur in één gemeenschappelijke eerstegraadschool op één locatie en waarbij voor de bovenbouw (tweede en derde graad) ”meerdere scenario’s mogelijk” zijn. Bij de totstandkoming van deze beslissing heeft het schoolbestuur volgens de verzoekers nagelaten het door het participatiedecreet (artikels 21 en 22) vereiste overleg met de schoolraad te voeren. De beslissing werd door het bestuur als voldongen en zonder verdere informatie naar voren gebracht.

In een eerste middel wordt in de klachten aangevoerd dat de bestreden beslissing de artikelen 21 en 22, juncto artikel 15 van het Participatiedecreet schendt doordat de schoolraad pas na het nemen van de beslissing "...” wordt uitgenodigd om tot advisering over te gaan, terwijl in deze artikelen duidelijk is bepaald dat het schoolbestuur ieder ontwerp van beslissing voor overleg aan de schoolraad voorlegt als dat betrekking heeft op (2°) het studieaanbod, en indien een schoolbestuur een overleg vraagt over een ontwerp van beslissing die de schoolorganisatie en de eigenheid van de school fundamenteel verandert, de leden van de schoolraad eerst de geleding die ze vertegenwoordigen dienen te informeren en te raadplegen.

In een tweede middel wordt aangevoerd dat de bestreden beslissing artikel 22bis van de Grondwet schendt doordat de maatregel direct ingrijpt in de lopende studiejaar nu de voorziene invoering van het ... is voorzien voor 2021 en derhalve, behoudens voor de leerlingen in de derde graad, alle thans schoolgaande kinderen worden geconfronteerd met deze drastische en fundamentele wijziging, dewelke direct ingrijpt in hun dagdagelijkse leven en zulks zonder dat op ernstige wijze rekening wordt gehouden met hun morele en geestelijke integriteit en hun mening niet wordt in rekening genomen, terwijl dat artikel 22bis van de Grondwet voorschrijft dat elk kind recht heeft op de eerbiediging van onder meer zijn morele en geestelijke integriteit en het recht heeft zijn mening te uiten in alle aangelegenheden die het aangaan en dat met die mening rekening wordt gehouden, en dat elk kind recht heeft op maatregelen en diensten die zijn ontwikkeling bevorderen en het belang van het kind de eerste overweging is bij elke beslissing die het kind aangaat, en terwijl dat door de genomen maatregel enkel onrust, angst en onzekerheid wordt gecreëerd voor deze kinderen nu hun vertrouwde schoolomgeving wordt in vraag gesteld door de inrichtende macht en terwijl het beginsel van het gewekt vertrouwen in zich draagt dat een leerling er redelijkerwijze van kan uitgaan dat de keuze voor de school ook een duurzame keuze is die een normale

schoolloopbaan zekerheid biedt, zodat de bestreden beslissing artikel 22bis van de Grondwet schendt.

In een derde middel wordt aangevoerd dat de bestreden beslissing artikel 24, § 1 van de Grondwet schendt doordat de maatregel het verdwijnen van drie scholen - met elk hun eigen pedagogisch project en onderwijskundige opvattingen - tot gevolg heeft, terwijl dat artikel 24, § 1 van de Grondwet, in samenlezing met grondwettelijk gewaarborgd standstill-beginsel net de keuzevrijheid van de ouders waarborgt, wat betekent dat wat bestaat niet zonder meer kan worden afgeschaft en daarentegen moet worden gewaarborgd, zodat het artikel geschonden is.

3. INHOUD van het VERWEER

De verwerende partij doet tegen het eerste middel gelden dat het kader en proces dat op 23 september 2019 onder de projectnaam ‘...’ werd voorgesteld, en waarover men advies wenste van de schoolraden, nog geen ‘beslissing’ uitmaakte. Voor zover het voorgestelde kader al als een ontwerp van beslissing in de zin van participatiedecreet zou kunnen worden beschouwd, wijst zij erop dat de raad van bestuur op 28 november 2019 formeel beslist heeft het proces ‘...’ bij gebrek aan draagvlak los te laten en de lopende overlegprocedure te stoppen. Het bestuur engageert zich ook uitdrukkelijk om een eventueel toekomstig ontwerp van beslissing voor te leggen aan de schoolraden voor overleg, zoals bepaald in het participatiedecreet. De beslissing van 28 november 2019 werd gecommuniceerd via de website ... en via de pers. Het eerste middel is volgens verwerende partij derhalve zonder voorwerp, minstens niet gegrond.

Het tweede middel is volgens verwerende partij niet ontvankelijk, minstens niet gegrond, doordat de Commissie niet bevoegd is om een schending van art. 22bis van de Grondwet en het beginsel van het gewekt vertrouwen te onderzoeken.

Ondergeschikt verwijst verwerende partij naar wat zij aanvoert tegen het eerste middel, waaruit volgt dat ook dit middel zonder voorwerp is, minstens ongegrond.

Het derde middel is volgens verwerende partij eveneens niet ontvankelijk, minstens niet gegrond, doordat de Commissie niet bevoegd is om een schending van art. 24 van de Grondwet te onderzoeken.

Ondergeschikt verwijst verwerende partij naar wat zij aanvoert tegen het eerste middel, waaruit volgt dat ook dit middel zonder voorwerp is, minstens ongegrond.

Verwerende partij vraagt de Commissie vast te stellen dat de klacht zonder voorwerp is geworden. Ondergeschikt vraagt zij de klacht af te wijzen als niet ontvankelijk, minstens niet gegrond.

4. ZITTING COMMISSIE

4.1. Datum en uur: 20 januari 2020 om 11.15 uur.

4.2. Kamer

Kamer bevoegd voor het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding.

4.3. Commissieleden

De Commissie is in overeenstemming met artikel VII.2 Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs en de ministeriële besluiten van 14 juli 2015 en 21 mei 2019 betreffende de samenstelling van de Commissie Zorgvuldig Bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Bengt Verbeeck, voorzitter.

Ivo Van Genechten, Walter Andries, Luc Faes en Paul De Cock, leden.

4.4. Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Voor verzoekende partijen:

- CZB/KL/P/KSO/2019/438: Mevr. ... en dhr. ..., verzoekers.
- CZB/KL/P/KSO/2019/439:
 - Mr. ..., advocaat.
- CZB/KL/P/KSO/2019/440:
 - Dhr. ..., verzoeker;
 - Mr. ..., advocaat.
- CZB/KL/P/KSO/2019/441:
 - Mr. ..., advocaat.

Voor verwerende partij:

- Dhr. ..., voorzitter raad van bestuur;
- Mr. ..., advocaat.

4.5. Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging eenparig de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en beslissing.

5. BESLISSING VAN DE COMMISSIE

5.1. Regelgeving

** Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016*

Artikel VII.5

De Commissie beslist over de gegrondheid van klachten van belanghebbenden inzake: [...]

3° de niet-naleving van de bepalingen omtrent de bevoegdheden en de besluitvormingsprocedures bedoeld in artikel 18 tot en met 22 van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad.

** Decreet van 2 april 2004 betreffende de participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad*
Artikel 15

De leden van de schoolraad hebben in functie van de uitoefening van de bevoegdheden van de schoolraad een algemeen informatierecht.

Het schoolbestuur bezorgt daartoe aan de leden van de schoolraad, samen met de vergaderagenda, alle relevante documenten. Indien tijdens of na een overleg vastgesteld wordt dat er cruciale informatie ontbrak, dan wordt de desbetreffende beslissing van het schoolbestuur opgeschort.

De schoolraad heeft ten behoeve van al het personeel, ouders en leerlingen een communicatie- en informatieplicht over hun activiteiten en standpunten en over de wijze waarop hij zijn bevoegdheden uitoefent.

Indien een schoolbestuur een overleg vraagt over een ontwerp van beslissing die de schoolorganisatie en de eigenheid van de school fundamenteel verandert, dan moeten de leden van de schoolraad eerst de geleding die ze vertegenwoordigen informeren én raadplegen.

Artikel 21

Het schoolbestuur of zijn gemandateerde legt ieder ontwerp van beslissing voor overleg aan de schoolraad voor als dat betrekking heeft op:

1° ...

2° het studietoelaat; en

3° ...

...

Artikel 22

Het schoolbestuur informeert tijdig de schoolraad over de geplande beslissingen die voor overleg zullen worden voorgelegd. Op basis daarvan bepaalt de raad zijn overlegagenda. Een schoolraad kan afzien van het recht op overleg. Het overleg heeft plaats in een gezamenlijke vergadering van het schoolbestuur of zijn gemandateerde en de schoolraad.

Het overleg leidt tot een verslag waarin alle standpunten worden opgenomen. Het schoolbestuur of zijn gemandateerde neemt een gemotiveerde eindbeslissing na het overleg of na de onderhandeling zoals bepaald in artikel 30 en brengt de schoolraad in kennis van de beslissing. Indien een schoolbestuur een overleg vraagt over een ontwerp van beslissing die de schoolorganisatie en de eigenheid van de school fundamenteel verandert, dan moeten de leden van de schoolraad eerst de geleding die ze vertegenwoordigen informeren én raadplegen zoals voorzien in artikel 15.

Wanneer een overleg niet plaatsvindt binnen een termijn van eenentwintig kalenderdagen, die ingaat de dag nadat een geplande beslissing voor overleg wordt voorgelegd, wordt het overleg geacht te hebben plaatsgevonden.

5.2. Beslissing

De klacht heeft betrekking op de gezamenlijke toekomstvisie voor de 3 betrokken scholen zoals die op 23 september 2019 door bestuur en directie aan ouders, leerlingen en personeelsleden werd meegedeeld onder de noemer ‘...’ en waarin met onder meer een gemeenschappelijke eerste graad op 1 locatie is voorzien in een gewijzigde structuur vanaf 1 september 2021.

Uit het voorgelegde uittreksel van het verslag van de raad van bestuur van 28 november 2019 blijkt dat werd beslist om ‘het proces ... los te laten bij gebrek aan voldoende draagvlak bij de verschillende geledingen’, om voor zover het op 23 september 2019 gecommuniceerde voorstel zou worden beschouwd als een ontwerp van beslissing in de zin van art. 15 en 22 van het participatiedecreet ‘de lopende overlegprocedure te stoppen’, en om ‘alle geledingen uit te nodigen om met haar in open dialoog te gaan en samen een of meer scenario’s uit te tekenen die tegemoetkomen aan de uitdagingen die aan de basis lagen van haar ...voorstel’, waaraan wordt toegevoegd dat ‘een eventueel toekomstig ontwerp van beslissing hieromtrent zal worden voorgelegd aan de schoolraden voor overleg zoals bepaald in het participatiedecreet’.

De Commissie leidt uit de beslissing van 28 november 2019 af dat dat aan het plan ‘...’ zoals het werd meegedeeld op 23 september 2019 geen verdere uitvoering zal worden gegeven en dat eventuele toekomstige plannen inzake de hervorming van de betrokken scholen hoe dan ook voorwerp zullen uitmaken van een nieuw ontwerp van beslissing. Ook de verklaringen ter zitting van de verwerende partij kunnen niet anders worden begrepen dan dat het plan dat op 23 september 2019 werd meegedeeld – welke de status daarvan ook was – als dusdanig als ingetrokken dient te worden beschouwd.

In die omstandigheden is de Commissie van oordeel dat de ingediende klacht zonder voorwerp is.

De Commissie gaat ervan uit dat bij nieuwe initiatieven met betrekking tot een hervorming van het studietoelagenaanbod van haar scholen door het schoolbestuur het participatiedecreet correct zal worden gevolgd en rekening zal worden gehouden met de standpunten die de Commissie eerder heeft ingenomen.

6. BEROEP

Tegen een beslissing van de Commissie kan binnen een termijn van zestig kalenderdagen die ingaat de tweede dag na de postdatum van de betekening van deze beslissing, bij aangetekend schrijven een beroep bij de Vlaamse Regering, in de persoon van de Minister van Onderwijs, ingesteld worden (met een afschrift aan het secretariaat van de Commissie).

Brussel, 20 januari 2020

Frederik Stevens
Waarnemend secretaris

Bengt Verbeeck
Voorzitter